Sammanfattning och analys av DHR Skånes frågor till partierna i Region Skåne

Generell analys av DHR Skåne

DHR Skåne uppskattar att S, V, C, L, M och KD har tagit sig tid att svara på våra frågor. SD och Mp har inte svarat, trots påminnelse.

DHR Skåne upplever att det finns en stark tilltro hos partierna till att lagstiftning, byggregler och fattade beslut följs inom Region Skåne. Man vill förbättra tillgänglighet på alla nivåer men kommer ofta med generella formuleringar. Ett par partier har varit konkreta vilket vi uppskattar. Det märks i svaren vilka partier som sitter i opposition och som därmed kan föreslå skattehöjning som finansiering.

DHR Skåne är medvetna om att regionens resurser är begränsade om inte annat pga personalbrist. Därför är det viktigt att man prioriterar och vågar prata om de praktiska problem som finns. Det tar extra tid och resurser från sjukvården när patienter måste återkomma för att Försäkringskassan underkänner skrivna intyg. Det skapar dessutom oro och tar tid från den enskilde. Att nybyggda lokaler inte följt PBL och Boverkets svensk byggnorm gör att man måste bygga om för att få det tillgängligt. Med ordentliga och funktionella hjälpmedel kan den enskilde klara sig bättre.

De två frågor som är viktigast för våra medlemmar är färdtjänst och tillgång till specialist kompetens inom sjukvården. För våra medlemmar kan det vara en katastrof när en läkare slutar och hens efterträdare inte har den specialistkompetens och erfarenhet som behövs.

Tidigare organisation med att ha (två) vårdcentraler inriktade mot personer med varaktig funktionsnedsättning har inte fungerat: Under 2026 har Primärvårdsnämnden fattat beslut om vårdlotsar samt Nära vård mottagningar med utökat ansvar för specialistvård. Om det blir en fungerande lösning återstår att se. DHR Skåne kommer noga att följa utvecklingen.

Färdtjänst är en livlina för många för att kunna ta sig fram i samhället. Samtliga partier uttrycker att färdtjänsten måste fungera. S, C och KD och tar upp att färdtjänstlagen måste förändras, vilket DHR Skåne håller helt med om.

Lagstiftningen är en riksfråga men Region Skånes eget regelverk och praxis avseende färdtjänsttillstånd styrs helt av Regionen. Färdtjänstlagen anger vad alla kommuner måste göra för sina medborgare med stora och varaktiga funktionshinder och reglerar vår rätt till särskilda persontransporter när vi inte kan resa på egen hand med den

vanliga kollektivtrafiken. Det är en miniminivå som anges. Varje kommun, eller i detta fall region, kan välja att vara mer generösa både avseende att ge tillstånd och regler för tider mm. Frågan är om det är okunskap eller ovilja från partiernas sida att inse att färdtjänstlagen bara anger en miniminivå och inte begränsar regionens nivå uppåt. Oavsett kan den nya majoriteten efter valet alltså välja att fatta beslut om att Region Skåne ska återgå till tidigare praxis avseende tillståndsgivning. DHR Skåne kräver att detta sker!

Analys av DHR Skåne FN konventionen om rättigheter för personer med funktionshinder

Kunskapen om FNs konvention om rättigheter för personer med funktionshinder verkar ha förbättrats avsevärt sedan valet år 2022 vilket är positivt. Inget parti hänvisar till Barnkonventionen vilket ledande tjänstemän gjort tidigare. L och C arbetar på riksnivå att konventionen ska bli svensk lag. KD tar upp det lokala arbetet med att ta fram lokala handlingsplaner inom Region Skånes verksamheter. Det hade varit intressant att veta vilka fler partier som engagerat sig i nämnder/styrelsers och förvaltningarnas arbete.

Sammanfattning partierna FN konvention om rättigheter för personer med funktionshinder .
KD tar upp arbetet med att varje nämnd/styrelse/förvaltning fick ta fram handlingsplaner för genomförande av det program baserat på Sveriges nationella strategiska funktionshinderpolitik, grundat på FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

L anser att konventionen behöver bli svenska lag och få en tydligare och mer bindande roll i svensk lagstiftning.

C anser att FN konventionen om rättigheter för personer med funktionhinder bör inkorporeras i svenska lag för att göra rättigheterna juridiskt bindande och prövbara i domstol. C har motionerat om att utreda detta i riksdagen samt avsatt medel i sitt budgetförslag.

M, V och S skriver inget om FNs Konvention om rättigheter för personer med funktionshinder.

DHR Skånes övergripande analys av Färdtjänst och kollektivtrafik

Samtliga partier vill se över och göra förbättringar men DHR Skåne har inte sett några förbättringar under en längre tid. DHR Skåne gör bedömningen att större förändringar kommer inte att ske till det bättre oavsett vem som kommer att styra framöver.

Flera partier svarar att de ämnar se över det lokala regelverket medan andra även vill se över lagstiftningen. DHR Skåne ser det som en god intention att se över lagstiftningen men bedömer att det är för många viljor i landet för att det ska komma till stånd. Att se över det lokala regelverket är närmare skånska styret men vi är tveksamma till om någon verkligen är beredd att betala för vad en större generositet skulle kosta. En möjlig väg att gå är att effektivisera det som redan finns idag t ex samåkningar som är ologiska. Funktionshinderrörelsen har efterfrågat detta i flera år, men DHR Skåne är tveksam till att den utsträckta handen kommer att greppas. En het potatis senaste åren har kommit att bli indragna tillstånd pga. sänkt ambitionsnivå samt att området som är möjligt att resa i med färdtjänst snävats in kraftigt och alternativet riksfärdtjänst med bil har blivit nästintill omöjligt att bli beviljad.

Analys av DHR Skåne avseende Förbättra färdtjänsten

Det framkom inga tydliga nya förslag. Mest förbättringar av nuvarande färdtjänst, men även uppföljning tas upp.

S, C och KD vill förändra färdtjänstlagen vilket är en riksfråga.

S skriver att bedömningar ska vara generösa. C tar upp vikten av dialog med funktionshinderorganisationer. V tar upp chaufförernas arbetsvillkor. KD vikten av utbilda förarna så att de har rätt kompetens avseende bemötande, även för personer inom autismspektrum.

Sammanfattning partiernas svar Förbättra färdtjänsten:
S vill att befintliga regelverk och bedömningar utifrån färdtjänstlagen ska vara inkluderande och generös. Färdtjänstresor över kommun- och regiongränser ska vara enkla att genomföra och egenavgifter rimliga. Kunskap om olika gruppers levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut, prioriteringar samt uppföljning och utvärderingar. På riksnivå vill man ha översyn av färdtjänstlagen

C vill ha större fokus på rättssäker handläggning, bättre bemötande. högre punktlighet och bättre dialog med resenärer och funktionshinderorganisationer. Färdtjänsten ska utgå från individens behov och ge möjlighet att leva ett självständigt liv. På riksnivå ska färdtjänstlagen förändras baserat på Trafikanalys rapport 2024 för att säkerställa en jämlika och högkvalitativ färdtjänst i hela landet. Den nya färdtjänstlagen ska utgå från ett tydligt “hela resan-perspektiv” och fungera som den frihetsreform den är tänkt att vara.

V vill att alla som har rätt till färdtjänst ska få det. En översyn av regionens färdtjänstreglemente ska göras. Chaufförerna ska få goda arbetsvillkor.

M färdtjänsten ska vara pålitlig, trygg och hålla hög kvalitet. Tider ska hållas och bemötande ska vara bra. Kvalitetsuppföljning och avtalsstyrning är viktiga verktyg

L färdtjänsten ska fungera som avsett. Regelverk och reglementen ska följas. Eventuella avvikelser ska rapporteras och utredas.

KD alla som har behovet ska ha möjlighet att åka färdtjänst. Färdtjänstresa ska vara trygg och förutsägbar. Färdtjänstutövarna ska säkerställa att förarna har rätt kompetens avseende bemötande, även för personer inom autismspektrum. Det ska även finnas kunskap om olika typer av hjälpmedel.Färdtjänstlagen kan vid behov behöva ändras för att säkerställa att personer med vissa funktionsnedsättningar får rätt till färdtjänst.

Analys av DHR Skåne avseende Översyn av Region Skånes färdtjänstreglemente antogs 2020.04.16

Det verkar finnas en majoritet (S, V, C, M och eventuellt L), för att göra en översyn av region Skånes färdtjänstreglemente. M vill ha större samarbete med kommunerna. L vill göra översyn vid behov.

Sammanfattning partiernas svar Översyn färdtjänstreglemente:
S är beredda att göra en översyn som ska leda till att bedömningar blir mer inkluderande och generösa. S har lagt förslag om att regelverket ska ändras för att stoppa indragningar av färdtjänsttillstånd kopplat till användning av serviceresebiljett. Färdtjänstlagen behöver ändras

C: Ja. Ett reglemente ska vara tydligt och bidra till fungerande färdtjänst. Det ska aldrig stå i vägen för individens säkerhet och frihet. regler och skrivningar ska inte leda till otrygghet, rättsosäkerhet eller onödiga begränsningar. Färdtjänsten ska präglas av medmänsklighet och hög kvalitet, inte bara vara på en miniminivå av lagens krav.

V är beredda att göra en översyn

M är öppna för översyn tillsammans med de kommuner som överlåtit färdtjänst till Region Skåne. Reglerna har lättats upp så att resor till grannkommun i annan region tillåts.

L nuvarande reglemente antogs 2025.04.08 och gäller tills vidare. Det kan ses över ses över för eventuella revideringar vid behov.

KD vill bevaka rättspraxis kring beviljande av färdtjänsttillstånd. särskilt för personer med synnedsättning. Det kan vara förenat med livsfara för dem att färdas med allmän kollektivtrafik. Färdtjänstlagen kan vid behov behöva ändras för att säkerställa att personer med vissa funktionsnedsättningar får rätt till färdtjänst.

Analys av DHR Skåne avseende Hur värnar man om alla invånare samtidigt som fler ansökningar om färdtjänst avslås även för personer som har haft färdtjänst i många år

Här verkar det inte finnas någon majoritet för ändrad praxis, men eftersom SD och MP inte har svarat är det osäkert. Flera partier (S, V och KD) är kritiska mot de indragningar som skett. KD reagerade när synskadade nekats färdtjänst och tog

initiativ till översyn av reglementet. C är oroade över utvecklingen men skriver att lagstiftningen ska följas. M menar att de som uppfyller lagens krav ska få tillgång till färdtjänst. Samma skriver L. Att färdtjänstlagen är en minimilagstiftning om vad kommunerna måste göra och att man kan vara mer generös verkar man inte ha kunskap om. KD vill att färdtjänsten ska utvecklas i samråd med funktionsrättsrörelsen genom arbete i brukarråd och funktionsrättsråd.

Sammanfattning partiernas svar ansökningar avslås trots haft i många år:
S styr inte Region Skåne och är starkt kritiska mot indragningar och åtstramad rättspraxis. Mer generösa bedömningar krävs. Lagstiftningen behöver förändras. En fördjupad dialog med de kommuner som överlåtit färdtjänst till Region Skåne för att få till en förändring

C är oroad över utvecklingen där personer som tidigare har haft färdtjänst ifrågasätts eller får avslag trots att deras förutsättningar inte förändrats. Lagstiftning ska följas men ingen ska ska behöva känna oro för att förlora en insats som är avgörande för ett självständigt liv. Handläggare eller var man bor ska inte avgöra rätten till delaktighet.

V har varit kritiska mot alla avslag och har lyft frågan upprepade gånger i både nämnd och regionfullmäktige.

M bedömningar ska vara rättssäkra och individuella. Den som uppfyller lagens krav ska också få tillgång till färdtjänst.

L villkor och regelverk ska följas så att de som har behov av färdtjänst och uppfyller villkoren ska få den färdtjänst de behöver. För att säkerställa likabehandling är det ibland nödvändigt att låta svåra fall avgöras i domstol. Alla ska behandlas lika och ha samma rättigheter.

KD tog initiativ till en översyn av reglementet då synskadade nekats färdtjänst . De tillstånd som prövas nu har förlängts med 12 månader. Färdtjänsten ska utvecklas i samråd med funktionsrättsrörelsen genom arbete i brukarråd och funktionsrättsråd. Lagstiftningen behöver ses över. Treklövern (KD; M; L) har tillskrivit tidigare regering om översyn

Analys av DHR Skåne avseende Säkerställa att hjälpmedel utskrivna av Region Skåne får tas med på buss

Här verkar det finnas en majoritet för ändring av reglerna. (S, C, V och M) L's förslag om att utreda möjlighet att införa en modell enligt Västgöta regionens modell kan DHR Skåne inte uttala sig om då vi ännu inte fått fram tillräckligt med underlag för att bedöma vad den innebär.

Sammanfattning partiernas svar möjlighet ta med utskrivna hjälpmedel på buss:
S: ja är beredda att initiera en översyn inom regionens rådighet.

C: absolut. Hela kedjan från förskrivning av hjälpmedel till kollektivtrafikens utformning ska hänga ihop. Hjälpmedel som är nödvändiga för individens rörlighet ska kunna tas med i kollektivtrafiken. Det är en förutsättning för att nå målet om att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla.

V kan initiera ett sådant ärende, men kan inte garantera samordning i kommunerna.

M ser positivt på en översyn av samordning av hjälpmedelsförskrivning och kollektivtrafik så att förskrivna hjälpmedel i största möjlighet kan användas i vardagen.

L vill utreda förutsättningar för ett kommunalförbund för alla Skånes 33 kommuner och Region Skåne enligt Västgöta regionens modell för att samordna Skånetrafikens regelverk för hjälpmedel och kollektivtrafik. Ansvar för att erbjuda funktionella hjälpmedel är kommunernas och i vissa fall regionens.

KD inget svar.

Analys av DHR Skåne avseende Motivering för borttagande av trappklättring

Det finns en inställning att borttagande av trappklättring enbart berodde på säkerhetsskäl. Men att frågan kan tas upp igen. DHR Skåne kommer att återkomma i frågan till de partier som kan tänka sig en förändring.

Sammanfattning partiernas svar: Borttagande av trappklättring
S trappklättring i samband med färdtjänstresa kräver tillstånd som utfärdas av färdtjänsthandläggare. Det görs ca 1000 resor med trappklättring per månad. Om det inte fungerar ska en översyn göras

C: LSS och färdtjänst ska återställas som frihetsreformer. Att trappklättring tas bort kan vara en förtäckt besparing som leder till diskriminering och isolering. Individens behov ska vara styrande. Frågan om hur dessa typer av viktiga insatser kan säkerställas kan gärna utredas på nytt

V eftersom det var S och Mp som la fram förslaget vet V inte hur förändringen motiverades.

M säkerhet ska alltid vara utgångspunkten. Om det finns ny säker teknik, utbildning och arbetsmiljökrav ska frågan analyseras.

L förutsätter att nuvarande bedömningar är rimliga utan diskriminerande komsekvenser. Om det finns bör frågan aktualiseras i Region Skånes funktionshinderråd.

KD nuvarande restriktioner beror på att det finns trappor som är utformade på ett sätt som gör att trappklättring är förenat med stora risker. Det är upp till chauffören att bedöma om det är säkert så därför kan trappklättring inte garanteras. Det krävs särskilt tillstånd för trappklättring och gäller endast till folkbokföringsadress i samband med färdtjänst. eller sjukresa,

Analys av DHR Skåne avseende Resor till grannkommun utanför regionen kan bli dyrare med riksfärdtjänst än om man fortsatt med färdtjänstfordon

Alla partier verkar anse att en enkel kostnadseffektiv lösning för resor till grannkommun är positivt. Men undviker frågan om riksfärdtjänst kontra fortsätta med samma fordon. KD anser att färdtjänst ska vara en riksfråga och att det ska vara samma taxa över hela Sverige

Sammanfattning partiernas svar högre kostnad med riksfärdtjänst än om man fortsatt med färdtjänstfordon:
S färdtjänstberättigade i sju gränskommuner kan resa med serviceresors fordon till centralort i angränsande län vilket ger lägre kostnad. Det är inte bra om det konsekvent blir dyrare. Färdtjänstresor ska vara enkla att genomföra med rimliga egenavgifter.

C numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Det ska vara enkelt att ta sig till arbete, studier och aktiviteter oavsett kommun- och regiongränser. Lagstiftning ska ses över så att resor till grannkommuner kan hanteras smidigare och billigare, både för individen och samhället.

V en lösning måste hittas. Det orimligt att människors rörelsefrihet begränsas och/eller försvåras av regiongränser. I Skåne påverkas många som bor vid gränsen till övriga Sverige på ett orimligt sätt

M systemet ska vara begripligt och så kostnadseffektivt som möjligt för både resenär och skattebetalare. Onödiga merkostnader bör undvikas.

L bejakar förbättringen att färdtjänstberättigade i sju kranskommuner kan resa över länsgräns till centralort i grannkommun. Dialog med intresseorganisationer är alltid välkomna

KD anser att färdtjänsten är en riksfråga och det behövs nationella riktlinjer för enhetlighet. Gemensam taxa för hela Sverige.

DHR Skånes övergripande analys av tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

Det flertalet partier uttrycker överensstämmer med vad DHR Skåne anser: att rehabiliteringen behöver stärkas och värnas eftersom detta är en förutsättning för många att vardagen ska fungera. Det behöver bli enklare att komma i kontakt med vården. Vi upplever att det är stora skillnader på habiliteringen i Skåne. Den behöver bli mer jämlikt så det inte spelar roll var man bor för att få olika insatser. När det gäller hjälpmedel behövs det mer samordning. Vi är kritiska till den avgift som tas ut för hjälpmedel som i slutändan måste lämnas tillbaka. Att behöva använda hjälpmedel för att klara vardagen är inget vi valt själva. Och för att vardagen ska fungera behöver det fram en lösning för patienten som säkerställer att ett trasigt hjälpmedel kan lagas även under kvällar helger.

Analys av DHR Skåne avseende Hur förbättra rehabilitering

Samtliga partier anser att rehabilitering är viktigt och vårdkedjan ska fungera i hela Skåne men det finns vissa skillnader. S och V vill markant utöka resurserna. C har lagt motion om att det ska finnas en rehabiliteringsstrategi för att akut- och slutenvård så att rehabilitering startar tidigare för snabbare och större effekt. M är positiv till varmvattenbassänger och andra träningsformer. Terapiridning kan i vissa fall ge bättre

motorik mm och ge högre livskvalitet. Bedömning ska alltid utgå från patientens individuella behov och medicinska förutsättningar.

Sammanfattning partiernas svar Hur förbättra rehabilitering:
S: Tillgång till rehabiliterande insatser behöver förbättras framförallt inom primärvården. Vårdcentraler har redan skyldighet att säkerställa tillgång till samtliga rehabiliterande professioner, utrustning och anpassade lokaler. Hur väl vårdcentralerna uppfyller kraven är en resursfråga. Därför har primärvårdens budget i partiets skuggbudget utökats markant för att kunna anställa fler.

C vill stärka rehabiliteringen i hela Skåne för att möjliggöra ett självständigt liv. Vårdkedjan behöver fungera bättre för att undvika att patienter faller mellan stolarna. Det ska finnas en medicinskt ansvarig för rehabilitering i alla kommuner för att säkerställa kvaliteten. Civilsamhället och idrottsrörelsen ska stärkas då tillgång till anpassad fysisk anpassad fysisk aktivitet är avgörande för fysisk och psykisk hälsa. Motion har lagts om att det ska finnas en rehabiliteringsstrategi för att akut- och slutenvård så att rehabilitering startar tidigare för snabbare och större effekt.

V rehabiliteringen behöver generellt förstärkas runt om i Skåne. Möjlighet till högkostnadsskydd för hjälpmedel ska utredas. Tillgång till hjälpmedel skiljer sig åt men även kostnaderna kan bli höga om man är inlagd, har avgifter för medicin och hjälpmedel, Därför har primärvårdens budget i partiets skuggbudget utökats markant för att kunna anställa fler. Den faktiska tillgången till vård får aldrig bli en fråga om betalningsförmåga.

M rehabilitering ska vara tillgänglig i rätt tid och utifrån patientens behov. Rehabilitering ska vara en naturlig del av vård kedjan för att patienter inte ska falla mellan stolarna. Rehabiliteringsmedicn och tillgång till specialkompetens ska prioriteras. Rehabiliteringsinsater ska utgå från erfarenhet och evidens. Man är positiv till varmvattenbassänger och andra träningsformer. Terapiridning kan i vissa fall ge bättre motorik mm och ge högre livskvalitet. Bedömning ska alltid utgå från patientens individuella behov och medicinska förutsättningar

L har aktivt drivit att alla vårdcentraler ska ha rehabkoordinator minst en dag i veckan. Krav på vårdcentraler om fysioterapeuter och arbetsterapeuter har höjts. Rehabiliteringsinsatser ska särredovisas och inte bakas ihop med psykiatrins budget. Ramen ska räknas upp årligen.

KD rehabiliteringsinsatser måste hålla en hög kvalitet och vara en naturlig del av vård- och behandlingskedjan. Den enskilde ska få de bästa förutsättningar att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga efter en olycka eller sjukdom. Det gäller även habilitering för personer med medfödd funktionsnedsättning eller fått en funktionsnedsättning tidigt i livet. Det ska finnas en medicinskt ansvarig rehabiliterare. Det är viktigt att hitta sätt att rekrytera och behålla kompetent personal Styret fattat viktiga beslut för att komma till rätta med kompetensförsörjning som hyrstopp och Ob-ersättning

Analys av DHR Skåne avseende hur överföring från Barnhabilitering till annan verksamhet

Alla partier är eniga övergång från Barnhabilitering ska vara trygg och planerad. En flexibel övergång utifrån den enskildes behov anses vara viktigare är strikt övergång vid 18 års ålder av S, C och V. M och KD tar upp att Barn och Vuxenhabilitering numer är ett verksamhetsområde.

Sammanfattning partiernas svar överföring Barnhabilitering till annan verksamhet:
S dagens övergång vid 18 år riskerar att otrygghet och avbrott i stödet. Vården och hablitering ska utformas utifrån den enskildes behov inte en adminstrativ gränsdragning. Det behövs en mer flexibel modell som fortsatt tillhörighet under gymnasietid eller en successiv övergång med samverkan mellan verksamheterna. Allt för ökad kontinuitet, trygghet och mer personcentrerat stöd.

C övergång från Barnhabilitering till vuxenvård ska vara trygg och planerad. Det ska införas en mer flexibel övergång utifrån den unges situation och behov. Åldern ska inte styra. Det kan innebära att unga kan fortsätta längre i barn- och ungdomshabiliteringen tex för att avsluta gymnasiestudier.

V önskar större flexibilitet överföring anpassat efter den enskildes förutsättningar. Det finns en teknisk möjlighet till flexibilitet men det är osäkert i vilken omfattning det används.

M övergång måste vara planerad, trygg och individanpassad. Tydlig plan för vilka insatser som fortsätter och hur kontakt med ny verksamhet etableras. Ingen ska förlora stöd eller behandling. Barn- och vuxenhabilitering har blivit en verksamhet för att underlätta övergång från barn till vuxen. Det arbete som sker nu för att stärka samarbete mellan region och kommun samt mellan barn- och vuxenverksamheter.

L Att det finns risker i övergångar inom vården och de måste hela tiden bevakas. Det är särskilt viktigt att övergång mellan barn- och vuxenhabilitering fungerar. Införande av vårdlotsar november 2026 är en åtgärd för att trygga övergången

KD Barn- och vuxenhabiliteringen i Region Skåne är idag ett verksamhetsområde, en samlad habilitering för barn, unga och vuxna.

Analys av DHR Skåne avseende förtydligande av vilka diagnoser Vuxenhabilitering arbetar med

Alla partier är eniga om att information ska finnas tillgängliga på hemsida och 1177.
C vill ha en nationell jämförelsetjänst genom 1177 där information om väntetider, tillgänglighet och kvalitet framgår tydligt.
DHR Skåne tycker att en nationell jämförelsetjänst via 1177 är, om det är tekniskt möjligt, mycket intressant. Det skulle ge alla en möjlighet att välja annan utförare.

Sammanfattning partiernas svar förtydligande av vilka diagnoser Vuxenhabilitering arbetar med:
S information om vilka diagnoser Vuxenhabiliteringen arbetar med ska självklart finnas tillgängliga aktuella hemsidor framförallt 1177.

C Ja. Informationen ska vara tydlig och lätt att hitta. Det ska också finnas en nationell jämförelsetjänst genom 1177 där information om väntetider, tillgänglighet och kvalitet framgår tydligt. Transparens är en förutsättning för att öka patientens medbestämmande och involvering i vården.

V finns det otydligheter i informationen ska det åtgärdas. Hur är inte en politisk fråga

M information till patienter och anhöriga ska vara tydlig och lätt att hitta. Vilka diagnoser och funktionsnedsättningar och vilka insatser som erbjuds ska finnas på webbplatser, informationsmaterial och 1177.

L på Region Skånes hemsida för Habilitering och hjälpmedel/Funktionsnesättning tar man upp en hel del diagnoser. Hemsidan uppdaterades 2026.05.12

KD: inget svar

Analys av DHR Skåne avseende åsikt om nuvarande policy avseende hjälpmedel

Återigen är partierna överens om att hjälpmedel ska utgå från individens behov och kan vara en förutsättning för självständigt liv. V vill införa ett högkostnadsskydd. C anser att det behövs en nationell lagstiftning.
DHR Skåne anser att högkostnadsskydd är ett mycket bra förslag.

Sammanfattning partiernas svar Nuvarande policy för hjälpmedel:
S är kritiska till hur den politiska styrningen av hjälpmedelsverksamheten fungerar. Tillgång till hjälpmedel beror vilka resurser som finns. I partiets skuggbudget har betydande resurstillskott för psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden avsatts. Öronmärkta resurser till Innowalk som hjälper rörelsehindrade att träna på stå och gå. Avgiftshöjning på CPAP ska stoppas.

C hjälpmedel är ofta en förutsättning för ett självständigt liv och ska utgå från individens behov. Hjälpmedelsförskrivning ska präglas av likvärdighet, funktion och patientnytta. Nya mer funktionella hjälpmedel ska kunna prövas.Rätten till fritidshjälpmedel ska stärkas och tydliggöras. Regelverket bör kontinuerligt ses över. Det finns en stor oro för att tillgång till hjälpmedel blivit alltmer ojämlik därför behövs en nationell lagstiftning.

M hjälpmedel ska förskrivas utifrån patientens behov och bidra till ökad självständighet, delaktighet och livskvalitet. Sortiment ska följas upp utifrån tekniska utveckling och aktuell forskning, Det ska finnas transparens vid utskrivning så att patienter vet vilka hjälpmedel som kan skrivas ut, gällande avgifter samt ansvarsfördelning mellan region och kommuner. Det ska finnas en gemensam och likvärdig hjälpmedelshantering i hela Skåne.

L skriver att Region Skåne har ingen samlad policy avseende hjälpmedel, endast hjälpmedelsanvisningar inom varje hjälpmedelsområde. Det delade ansvaret mellan Region Skåne och Skånes kommuner behöver reformeras då det uppstår för många oklarheter i gränsområdet. L har höga förväntningar på en skånsk modell inspirerad av Västra Götaland Region.

KD Personer med funktionsnedsättning ska ha större möjlighet att välja hjälpmedel. Ett “ordnat införande” har införts för att säkerställa att hjälpmedel är tillförlitliga och har god evidens innan de upphandlas. Region Skåne har landets bästa tillgänglighet genom vårdval hörsel som gett ökad tillgänglighet till audioommottagningar. En revidering av hjälpmedelsavgifter med kostnadstak för den som har flera hjälpmedel ska tas fram. Det är viktigt att anvisningar och styrdokument ska utarbetas med företrädare från funktionsrättsrörelsen. Det behövs nationella riktlinjer för hjälpmedel och dess avgifter

V anser att högkostnadsskydd för hjälpmedel behövs

DHR Skånes analys av Specialistkompetens vad man har gjort för att komma tillrätta med bristen på Specialistkompetens för multisjuka patienter

Det verkar som att partierna är överens om att det ska finnas specialkompetens för multisjuka patienter. Enda partiet som tar upp konkret förslag är C med 1 miljard kr extra i riksdagsbudget för att skapa fler ST-tjänster. L vill att det ska utbildas fler specialister i allmänmedicin inom primärvården men nämner inte hur. M menar att Nära vård och hälsa reformen kan vara en dellösning
C, L, KD vill ha fast läkarkontakt för multisjuka, vilket är bra men om kontakten inte har specialistkompetens räcker det inte.
Det utbildas för få specialister idag som läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Dessutom väljer många att lämna vårdyrkena. För våra medlemmar kan det vara en katastrof när en läkare slutar och hens efterträdare inte har den specialistkompetens och erfarenhet som behövs.

Sammanfattning av partiernas svar vad man har gjort för att komma tillrätta med bristen på Specialistkompetens för multisjuka patienter
S säger sig ha avsatt stora summor pengar för att stärka primärvården och anställa fler för att se till att vårdbehov för olika grupper med sammansatta behov tillgodoses.
C vill att alla men särskilt de med störst behov ska ha en fast läkarkontakt samt koordinator för att minska risken för att bollas runt. De har lagt en nationell satsning på 1 miljard kr för fler ST-tjänster vilket på sikt ger fler specialister. Region Skåne måste arbeta för att bli en mer attraktiv arbetsgivare för att säkerställa kompetensförsörjning
V har lagt förslag om ökad resurstilldelning samt bättre arbetsmiljö för personalen. Skriver inget om specialistkompetens.
M menar att mobila specialistteam har genom hembesök avlastat primärvård. De tar även upp reformen "Nära vård och hälsa" som en viktig del av arbetet att minska bristen för specialistkompetens för multisjuka.
L arbetar för att alla skåningar ska få husläkare inom 10 år. Personer med varaktig funktionsnedsättning ska ha namngiven fast läkarkontakt och fast vårdkontakt på vårdcentral. Vårdlotsar kommer att inrättas för att stärka 180 vårdcentralers vårdutbud för vuxna med funktionsnedsättning. Primärvården behöver förstärkas med mer resurser och genom att det utbildas fler specialister i allmänmedicin till vårdcentraler.
KD vill ha fast läkarkontakt för alla, men att personer med stora behov ska prioriteras. Det ska finnas specialistkompetens inom primärvården.

DHR Skånes analys av Vårdcentraler med specialistkompetens

DHR Skåne har länge varit pådrivande för att vårdcentraler med specialistkompetens ska inrättas i Skåne. Tyvärr fanns det inte något större intresse från vårdcentraler att inrikta sig gentemot patienter med varaktig funktionsnedsättning.
Under 2026 har Primärvårdsnämnden fattat beslut om vårdlotsar samt Nära vård mottagningar med utökat ansvar för specialistvård. Om det blir en fungerande lösning återstår att se.

Sammanfattning av partiernas svar Vårdcentraler med specialistkompetens

S ställer sig bakom att tilläggsuppdrag för personer med varaktig funktionsnedsättning ska utveckla arbetssätt under år 2026 för att få förbättrat tillgång till samordnat stöd och rådgivning. De vill också återställa Dumle-mottagningen i Lund som var inriktat mot vuxna och barn som befann sig på tidig utvecklingsnivå samt deras anhöriga/nätverk.
C vill ha en nära och tillgänglig vård i hela Skåne. Koordinatorfunktioner ska införas för att säkerställa att kompetens finns tillgänglig. De är positiva till att utveckla vårdcentraler som kan möta specifika behov.
V har inte tagit ställning till specialistkompetenta vårdcentraler men vill ha logiska och sammanhållna team och vårdkedjor med kontaktpersoner.
M utgångspunkt är att vårdcentralerna ska kunna ta emot alla typer av patienter, men medger att det inte är helt okomplicerat
L alla vårdcentraler ska vara tillgängliga och ha förutsättningar för att ta emot alla skåningar. Specialistkompetens kan tillgodoses bättre genom Nära vård-mottagningar vilket L anser vara bättre än tilläggsuppdrag till vårdcentraler.
KD tror att det beslutade vårdlotssystemet kan bli en bättre lösning för personer med varaktig funktionsnedsättning eftersom få vårdcentraler var intresserade av att specialisera sig gentemot gruppen.

DHR Skånes analys av Skrivande av intyg - tillräcklig tid med läkare

Att alla partierna är överens om att patienten ska få den tid som behövs hos läkaren för behandling och fem partier om skrivande av intyg/utlåtanden är hoppingivande. Det finns dock en risk att målet med att minska administration kan innebära att intyg inte skrivs på ett sätt som Försäkringskassan och andra myndigheter kräver. L's förslag om att det ska finnas både specialutbildad personal på varje vårdcentral och två regionövergripande sakkunniga grupper kan kanske innebär högre kompetens och underlätta för patienten att få korrekt intyg direkt.

Sammanfattning av partiernas svar Skrivande av intyg - tillräcklig tid med läkare

S förutsättning för att kunna utfärda intyg är att läkare har möjlighet att göra medicinsk såväl som försäkringsmedicinsk bedömning. Mer personal kan behöva anställas, vilket de har avsatt medel för i sin budget
C att vissa patientgrupper behöver mer tid eller liknande ska alltid tas hänsyn till. Fördjupat samarbete kring intygens utformning är nödvändigt för att utöka patientens rättssäkerhet.

V är positiva till extra tid för alla patientmöten som kräver det. Vården ska organiseras så att patientens behov av vård tillgodoses.
M Flexibilitet och hänsyn till individuella förutsättningar är självklart
L det ska finnas en försäkringsmedicinsk sakkunig läkare samt särskilt utbildad rehabkoordinator på varje vårdcentral. Det finns två regionövergripande sakkunnig grupper en för försäkringsmedicin och en för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel.Genom samarbete med Försäkringskassan via FINSAM-förbunden testas nya arbetssätt för att förbättra samarbete.
KD Mer tid för läkare att ha kontakt med patienter kan frigöras genom att minska läkarnas adminstrativa arbete och överföra det till annan personal. Detta för att läkarna ska få mer tid till patienterna. Försäkringskassan och behov av intyg nämns inte.

DHR Skånes analys av Samarbete sjukvård och Försäkringskassan

DHR Skåne menar att alla partier är positiva till ett utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan är utmärkt. När patienter måste återkomma flera gånger för att få ett intyg skrivet på ett sätt som Försäkringskassan godkänner är resursslöseri, både med sjukvårdspersonalens och med patientens tid. Att se över vilka intyg som behövs och hur ofta de ska lämnas in är ännu ett förbättringsområde. C's förslag om starkare nationellt ansvar för samordning. "Lämna uppgifter en gång"-principen ska gälla är intressant.

Sammanfattning av partiernas svar samarbete sjukvård och Försäkringskassan
S samarbetet mellan Region Skåne och Försäkringskassan bör utökas och utvecklas för att undvika att intyg underkänns.
C vill ha betydligt starkare nationellt ansvar för samordning. "Lämna uppgifter en gång"-principen ska gälla,
V Utvecklingen där intyg och läkarutlåtanden blir underkända eller där individer får avslag trots tydliga behov av stöd från försäkringen behöver vändas. Sjukförsäkringen behöver återupprättas.
M är positiva till fördjupat samarbete mellan sjukvård och Försäkringskassan
KD tar upp problem med samarbete och samordning mellan olika enheter inom sjukvård, mellan kommuner och region samt mellan statliga myndigheter. Olika samverkansprojekt har stöttats. KD vill förstatliga sjukvården och avskaffa regionerna.

DHR Skånes analys av Tillgång till lättillgänglig information

Alla partier vill att digitala plattformar ska vara tillgängliga och lätta att använda. Hur det ska påverkas dels av att 1177 är ett nationellt system, dels av regionens egna hemsidor. Man verkar ha tagit åt sig den kritik som framförts från funktionshinderorganisationer om sökvägar som inte fungerade förra perioden mm, vilket är positivt.

S tar upp att vårdcentraler ska ha möjlighet att profilera sig tydligare, vilket skulle kunna underlätta för personer med funktionsnedsättning att lista sig. Att alla beslutsdokument inte finns tillgängliga för allmänheten är ett demokratiproblem vilket

C och V tar upp. KD nämner att input från funktionshinderorganisationer har varit värdefull.

Sammanfattning av partiernas svar Tillgång till lättillgänglig information
S vill att all information om Vårdcentraler ska finnas tillgängliga på aktuella hemsidor främst 1177. Vårdcentraler ska kunna profilera sig tydligare för att underlätta för medborgaren att välja var hen ska lista sig.
C digitalisering ska förenkla - inte försvåra. Det behövs ett förbättringsarbete för att säkerställa tillgänglighet för alla, oavsett funktionsförmåga. Beslutande dokument ska vara tillgänglighetsanpassade.
V Regionens hemsida är en demokratifråga som berör både tillgänglighet och tillgång till korrekt information. Idag ligger inte vissa dokument uppe avseende beslut. V uppger att de aktivt drivit frågan denna period
M en särskild arbetsgrupp ska tillse att regionens plattformar ska lätt tillgängliga. Det ska vara enkelt och smidigt att hitta på regionens hemsida. (1177 nämns inte)
L 1177 är bästa sättet att få information om samtliga regioners verksamhet. Region Skåne utvecklar ett program för att effektivisera invånarkommunikation enligt nationell målbild,
KD alla ska ha tillgång till nödvändig information vilket är ett ständigt pågående arbete som följs upp. Anser funktionshinderföreningnar/funktionshinderråds input varit givande. Nämner inte 1177.

Analys av DHR Skåne avseende; Efterfölja svenska byggnormer och lagstiftning.

Överlag är partierna rörande eniga om att svensk byggnorm och lagstiftning ska följas. Man verkar förutsätta att regionens tjänstemän klarar av uppdraget. Problematik med att tillgänglighet ibland ses som ett särintresse istället för allmänt tas inte upp. Att det finns problem med tillgänglighet under byggnation inom befintliga sjukvårdsområden som Malmö nämns inte alls.

L och M tar upp vikten av uppföljning vilket alla borde kunna ställa sig bakom.
KD är enda partiet som tar upp digitala plattformar, men det ingick inte i frågorna denna gång.

Sammanfattning partiernas svar efterfölja Svenska byggnormer och lagstiftning
Samtliga partier anser att Region Skånes verksamheter ska vara tillgängliga för alla, att svenska byggnormer och lagstiftning ska följas.
KD tar även upp att alla digitala plattformar inom Region Skåne ska uppfylla EUs webbtillgänglighetsdirektiv (EU 2016/2102).
M vill ställa tydliga krav i investeringar, fastighetsprojekt, kollektivtrafik och upphandlingar samt genom att följa upp lagkrav och riktlinjer efterlevs. De anser att dialog med funktionshinderorganisationer är en viktig del av arbetet.
C skriver att inom Region Skåne ska alla regionala vårdcentraler vara tillgänglighets- och HBTQI-certiferade.

L tar upp att det finns tydliga regelverk för hur vårdcentralers tillgänglighet ska se ut samt att det följs upp regelbundet med fysiska besök. Detta gäller även Folktandvården.
S vill inkludera och bedriva nära samverkan med funktionshinderorganisationer, Sveriges Kommuner (SKR) och Regioner och Myndigheten för delaktighet (MFD).
V är beredda att kämpa för att tillgänglighet ska gälla alla genom att skriva motioner och hålla debatten levande. Tillgänglighet ska lyftas i alla typer och frågor. Delaktighet från de som berörs är viktigt. De har avsatt mer medel i budget, finansierat via skattehöjning.

DHR Skånes analys av Tillgång till arbete

Samtliga partier tar upp att Region Skåne är en av Skånes största arbetsgivare och har ett särskilt ansvar samt att samarbetet med Arbetsförmedlingen är viktigt och ska utvecklas. Fler personer med funktionsnedsättning ska komma in på arbetsmarknaden.

KD är det enda partiet som har viss kritik mot att arbetet gått för trögt.

L vill på riksnivå att det ska bli lättare att kombinera arbete med sjuk- eller aktivitetsersättning så att den med varierande arbetsförmåga inte riskerar ekonomiska förluster av att arbeta mer vissa perioder. Detta är viktigt för DHR eftersom det gör att man kan våga att pröva på att arbeta mer.

På riksnivå vill KD att utvecklingsbidrag till arbetsintegrerande sociala företag. De vill också att arbeta ska ge kunna ge personlig assistans timmar. DHR tror att bägge förslagen kan underlätta för personer med funktionsnedsättning att få arbete.

Sammanfattning av partiernas svar Tillgång till arbete
C Region Skåne har ett särskilt ansvar som en av Skånes största arbetsgivare och ska vara ett föredöme för att fler personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Samarbete med Arbetsförmedling, utbildningsaktörer och funktionshinderorganisationer ska utvecklas.
L Offentliga arbetsgivare ska gå före och aktivt anställa fler personer med funktionsnedsättning. Region Skåne arbetar mycket aktivt för lika rätt i arbetslivet. Det ska bli lättare att kombinera arbete med sjuk- eller aktivitetsersättning så att den med varierande arbetsförmåga inte riskerar ekonomiska förluster av att arbeta mer vissa perioder.
KD anser att arbetet med att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete har gått alldeles för trögt inom Region Skåne. Samtidigt har satsningar gjorts för att bredda rekrytering med bland annat riktade medel och riktade arbetsmarknadsåtgärder för personer som står långt från arbetsmarknaden. På riksnivå vill KD att utöva arbete ska ge rätt till personlig assistans, vill utreda hur det kan bli enklare för små och medelstora företag att anställa personer med funktionsnedsättning samt höja utvecklingsbidrag till arbetsintegrerande sociala företag.
M Region Skåne ska som Skånes största arbetsgivare arbeta aktivt med likabehandling, tillgängliga arbetsplatser och kompetensbaserad rekrytering. Arbetsgivare ska bedöma människor efter kompetens inte funktionsnedsättning
S Region Skåne ska ta ett samhällsansvar och arbeta enligt gällande nationella mål för att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Arbetsplatser ska vid behov anpassas för att personer med nedsatt funktionsförmåga ska kunna arbeta på lika villkor. Samarbete med Arbetsförmedling ska vara aktivt. (avseende Skånes taltidning se “Övrigt partierna velat tillägga)

V Rekrytering ska ske utan diskriminering. Andelen anställda med funktionsnedsättning ska ökas inom Region Skåne. Det är en demokratifråga och en fråga om tillgång till hela samhället. Medel är avsatt i oppositionsbudget.

Övrigt partierna velat tillägga

Kristdemokraterna driver vad de kallar Århundradets sjukvårdsreform som bland annat innebär att regionerna ska läggas ner och staten ta ansvar för sjukvården.
DHR Skåne har inte haft möjlighet att sätta sig in i vad en så stor reform skulle innebära för våra medlemmar.